

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TÁJÉKOZTATÓJA

◆ *Gates barométere*◆ *Hatályos jog telefonon*◆ *Textline 5 magyarul*◆ *NetWare hibák*◆ *Furcsa KSH-rangsor*◆ *Könnyű OS/2*◆ *dBASE Compiler?*◆ *Profi BASIC*◆ *Jön: TurboPascal 6.0*

Microsoft: nyílt házasság

Hivatalos bejelentés érkezett szerkesztőségünkbe arról, hogy a Novotrade augusztus végén nem kizárólagos disztribútori szerződést kötött a Microsofttal termékeinek magyarországi forgalmazására, amelynek értelmében az operációs rendszerek kivételével minden MS-szoftver árusítására jogosultságot szereztek.

Ezzel a lépéssel a Microsoft másodsorú lendül neki a magyar piacnak. Három évvel ezelőtt a Számalkon, később az osztódás után a Számalk Menü Kft.-n és viszonteladói láncán keresztül folytatódott a terjesztés. Tudomásunk szerint a Menü megszüntetével a disztribútori jog a Számalk Interfész Számítástechnikai Bolt hatáskörébe került át. Feltehetőleg a Microsoft mindkét cég esetében azonos feltételekhez kötötte a szerződés létrejöttét, bár az Interfészről csak hiányos információk állnak rendelkezésünkre, minthogy a kft. a Comfairig nem kívánta a publicitást adta előnyökét kihasználni. Az viszont bizonyosnak látszik, hogy az MS ezen lépésével igazi versényhelyzet alakulhat ki a piacon a vásárlók kégyelért, amin ugyan elsősorban nem árversenyt kell érteni, hiszen ezek az árak már most sem mondhatók magasaknak (lásd táblázatunkat), hanem igen sok múlik majd a reklámfogásokon, a szimpatikus marketing-tevékenységen és ami a legfontosabb az ügyfélmarasztaló szolgáltatásokon. Ilyenek a minőségi oktatás szervezése, a hatékony és készséges telefonos szakmai tanácsadó szolgálat felállítása, a magyar nyelvű segédprogramok és kiegészítő programok biztosítása, a kedvezményes programfrissítés felajánlása és a szűke szoftverek tisztára mosása, hogy csak néhányat említsünk. Köztudott, hogy a Menünél az a lehetetlen állapot állt fenn, hogy nem tudtak aktualizálást adni ami bizonyára a szocialista országokkal szembeni negatív diszkrimináció következménye volt. Erre vonatkozólag *Muth János*, a Novotrade szoftverexport-import részlegének igazgatója elmondta, hogy csak olyan feltételekkel voltak hajlandók szerződést kötni, ha ugyanazokat a jogokat élvezik, mint a nyugat-európai disztribútorok, így természetesen nem mondhatnák le a programfrissítésről sem, amit a nem náluk vásárolt, de legális kópiához is biztosítani kívánnak. Az értékesítést a meglévő dealeri láncuk kibővítésével minél előbb meg akarják kezdeni.

Az új viszonteladókkal még nem fejeztek be a tárgyalásokat, annyit azonban sikerült megtudni, hogy többek között a Cédrus, a Softinvest és a Control is a komoly tárgyalófelek között van.

Microsoft terméklista a hozzátartozó árakkal (FT ÁFA nélkül)

Chart	33 900	Excel for OS/2	42 900
Excel for Windows	42 900	Learning MS-DOS 4.0	4 190
Multiplan	16 900	OS/2 Pres. Man. Softset	12 900
Powerpoint for Windows	42 900	Project	40 900
Project for Windows	59 900	Windows 3.0	12 900
Windows Soft. Dev. Kit	42 900	Word	38 900
Word 5.0 Exchange	3 290	Word for Windows	42 900
Word Speller (ang./ném.)	7 490	Works	12 900
BASIC PDS	42 900	C PDS	42 900
Cobol	76 900	Fortran	38 900
Macro Assembler	12 900	Pascal	26 900
QuickBasic	8 490	QuickC	8 490
QuickC + QuickAssembler	16 900	QuickPascal	8 490

Pillantás a Comfairre

Élzeftünk az október 16–20 között Budapesten megrendezett kis magyar Comdexről, a Comfairról. ◆ **Adatrend:** dealeri szerződést kötött az amerikai Sterling szoftverházzal a UNIX-alapú CHMS szállodai rendszer forgalmazására, valamint előszerződést az Interactive Systems UNIX operációs rendszerére. ◆ **aPLUS:** a kft. mint közvetlen dealer szintén felsorakozik a Microsoft termékeket kínáló nagyok mellé, s az operációs rendszerek kívül a teljes MS-skálát elhozza magával. ◆ **ARECO** kiállítja az SCO UNIX System V Release 3.2 Version 2.0 alapoperációs rendszert és a hozzá tartozó kiegészítő szoftvereket (adatbázis-kezelők, programnyelvek stb.), bemutatja az SCO UNIX-ra épülő Windowshoz hasonló grafikus operációs rendszert, az Open Desktop csomagot. ◆ **Ázsó-Microtrade:** azt a Sysdoki nevű vírusmentesítő programot forgalmazza, amelyből a hivatalos szállítási kezdete (október 1.) előtt már közel háromszázat eladott. ◆ **A Banksystem:** PC-s szoftverrel közül a részvénytársaságok figyelmébe ajánlható a Részvényanyakönyvi rendszer, amely a vonatkozó jogszabályok nyilvántartására használható. A kft. VAX gépen futó értékpapír és értékcikkrendszer is bemutat. ◆ **BSP:** az európai hírű szoftvernyakkereskedő cég hazai vegyes vállalata először mutatkozik be

a szakma előtt 120 nemzetközi gyártó mintegy 1500 termékével. Közevű árak és a hazai dealeri lánc bejelentése várható a Complain a Kft.-ől. **• Cédrus:** Az Alaplapkönyvek között megjelenik a Viruslélek, amely 86 (1) vírusprogramot észlelően ismert. **• COM-FORTH:** az ilyen rendezvényen most debütáló magyar kutató-fejlesztési Kft. Amerikától importált, PC-s folyamatirányításban vezető programrendszer (The Fix) mutal be, amelyről annyit tudni, hogy több ezer alkalmazást ért már meg világszerte. **• Dataplan:** a hazai piacon eddig fehér holónak számító PC-s termelési-üzemeltető csomagot, valamint bolti számlázási rendszert állít ki. **• Dynasoft:** mint a közép- és nagyvállalatok teljes ügyvitelét lefedő integrált, valós idejű rendszert kidolgozó és ebben világszerte német SAP cég képviselője, IBM (370, 43xx), valamint Siemens (B5 2000) rendszerekre ajánlva bemutatja az R/2-1 összes moduljával együtt. **• Az AutoCAD 10 300-os verzióját** szállítja az **Innova-CAD:** Bemutatják az AutoCAD 11-es változatát is, mivel a béta verziót megkapják tesztelőkre. **• Jura:** kiállítja Quark Xpress 3.0 jóvá Macintosh DTP programot magyar hiba- és képernyő üzenetekkel, valamint felvonulatta a LetraSet teljes szoftvercsomagját, így a ColorStudio színes képfeldolgozó is. **• Medjorg:** nemzetközi szakértők közreműködésével tartják meg a Magio ötödik generációs programgenerátor DEC VAX/VMS alatti futó változatának bemutatóját. **• Microsoft:** nagyszabású bejelentésekkel egybekötött bemutatót tart a két hazai disztribútor, a Novotrade és a Számak Interfész, valamint a közvetlen dealer, az aPlus (október 10.). **• Microsystem:** saját fejlesztésű PC-s szoftverrel közöl korszerűsített változatban jelenik meg a család orvosi rendszere, a vonalkódos kórházi információs csomag. Casio kalkulátoron használható a Növényvédőszer szakértői rendszer. Új termék a normálértek adatlank. **• Az amerikai Digital Research DOS 3.41-magyar nyelvű változatát** mutatja be disztribútoroként a **Microszerviz.** **• Multicad Studio:** először láthatunk humán szolgáltatást nyújtó szoftvert, az amerikai New Image cég PC-s termékét, a Saton System hirtre és kosmetikai rendszert, valós idejű video képfeldolgozóval. **• Különböző alkalmazású, olyan közföldi eredetű** textílervező rendszert mutat be a **NEXT** Alkalmazástechnikai Kiszárvetkezet, amely 26 ezer színárnyalatot képes kezelni, s a ruhagyáraknak, valamint divattervezőknek egyaránt hasznos eszköze lehet. **• Olyan** áruházi elektronikus elődől, információ és gazdálkodási rendszert (Novoshop) mutat be a **Novotrade,** amely vonalkódtechnikán alapul és képes különböző típusú hitelekártyák kezelésére is. **• Novotrade** nagy erővel összpontosított az új Microsoft disztribútor a Complain, ahol dealeri hálózati keresztlé- operációs rendszereket leszámítva – az összes MS-termék megjelenik. **• PixelG:** saját grafikus, animációs és vállalati szervezési programjai mellett érdeklődésre tarthat számot a TurboC++ Professional jogtiszta csomag. **• Két új** fejlesztésű szoftvert állít ki standján a **Rainbow** Kiszárvetkezet a kereskedelmi és az ÁMORI moduláris áruforgalmi rendszert. **• A RAIR Kft.** ARCAD rendszerének gépészeti, villamos és grafikus testrevezető modulját mutatja be, valamint a TINA elektronikus

tervezőrendszer 2.0 változatát, amelynek legfőbb újdonsága az objektumorientált eszközmódellés. **• Az** amerikai Fox Software cég dealeréiként mutatkozik be a **Ring Kft.** Különösen a Foxbase 2.00 PC-s adatbáziskezelő tarthat számot nagyobb érdeklődésre. **• Ft-Soft-Szenzor** standján látható az amerikai Nantucket cég PC-s alkalmazásfejlesztő rendszerének, a Clippernek legújabb, 5.0 változata. **• Soffinvest** a Complain végére találkozhatnak a régóta várt magyar helyesírás- és elválasztás-ellenőrzővel, a Nyelvésszel. A teljes Lotus-választékot, valamint kisebb segédprogramokat is kiállítanak a Soffinvest standon. A Clipper 5.0 szintén látható. **• A Számak Dataman Kft.** saját fejlesztésű szoftverrel jelentkezik, közöttük banki, készletgazdálkodási programokkal, oktatói intézmények információs rendszerével, külkeres pénzügyi-számviteli csomaggal. **• Számak Interfész** a Microsoft disztribútoránál várhatóan 10 helyre kerül az MS, bár az Interfész csak a vásárlón sőt el pushkaport. **• A Turbo Pascalban** fejlesztők érdekeltek a **Számszöv** Kiszárvetkezet továbbfejlesztett csomagja, a Flexib Plus, amelyet védelem nélkül többfelhasználó állománykezeléssel, riportgenerátorral, komplex képernyőkezeléssel, több mint 350 segédprogrammal és Norton Guide leírással együtt kínálnak. **• BZKI-Pixel,** a Kft. a Framebase PC-s képi adatbázis-kezelő rendszerrel hozza a Complain. Érdeklődésre, hogy a VGA LCD kijelző segítségével a képernyőtartalma vetüléveszelen jeleníthető meg. **• Topsort** először indul nagy hazai seregszemlén a Kft. A készülő és az európai normákkal teljesen konform új számviteli törvény szerelmében készülő ügyviteli (számviteli) szoftvert ajánlja. **• PC-k,** IBM B70-k (RJE opció), illetve VMS-1 használó DEC/VAX gépek hálózatára kidolgozott Unigate távfeldolgozó csomagját mutatja be az **X Act Kft.** A szoftver a különböző típusú rendszerek között képes volt bármely vonalakra soros file transferi valódi meg. Szintén látható a Unicall PC-s telefonhívó rendszer, valamint telefonvonalon elérhető számítógépes online hirdetői rendszer (ROMPEZ), amelybe kezdtelben ingyen vihetők be a reklámok.

Clipper 5.0 a célfotónál

Ök hónappal a megjelenését követően végre kész a Clipper 5.0. A szoftver sokasoraitása és kiállítás megkezdődött, várhatóan néhány hét múlva a hazai forgalmazók (Ft-Soft-Szenzor, Soffinvest) is megkezdhetik az árusítást. Az új változatról egyelőre annyit tudható, hogy támogatja a nyílt architektúrákat, az úgynevezett Virtual Memory Management Systemmel (VMM-mel) rendelkezik, amelynek segítségével maximum 64 Mбайт(1) tár használható adatbázis pufferként és a változókra DOS-alkalmazásokban így gyakorlatilag eltűnnek a korábbi program-méret korlátok. Érdeklődésünkre **Boris László** (Soffinvest) arról tájékoztatott, hogy mindkét fejlesztésnél az irányár várhatóan 99 000 forint. A régi változatról (ha 1989 október 16 után vették) a lecedésre ingyenes. A Complain már mindkét standon megjelenik az 5.0!

Egyedi kontra standard

A számítógépek eddigi történetét az egyedi szoftverek kiértékelték végül, a standard fejlesztések rövidebb múltra tekintenek vissza. Mikor egyéni kívánásoknak megfelelően a felhasználók összes üzemspecifikus igényének kielégítése a cél, *mindenekelőtt három lényezőt kell szem előtt tartani: a költséget, az KRI-t és a gyártási kockázatot*. Egy leendő felhasználó esetén minden költség a megrendelőt terheli, amely végül általában magasabb, mint a megbízások kalkulált, ráadásul a vállalat határáról sem tudják tartani. Kockázat, hogy a program megfelel-e majd a követelményeknek.

Az első közelítésben két csoportba sorolható standard szoftverek esetében azonban a költségek sokfelé oszthatók el. Az első csoportot az univerzális, például bérszámfejtő programcsomagok képezik, amelyek messzemenő ágazatfüggetlenségüket és rugalmasságukat hatékony paraméterirányítással érik el. A másik csoportba olyan alkalmazások tartoznak, mint például a gyártásirányítás, amelyek installálásakor programillesztésekre és változtatásokra van szükség, de ezek összköltsége még mindig alacsonyabb, mint egyedi fejlesztésük finanszírozása. A standard programcsomagok előnyei viszont csak abban az esetben érvényesülhetnek, ha a bevezetést, a továbbfejlesztést és a dokumentációt oly módon oldották meg, hogy az egyéni felhasználáshoz kínált összes rugalmas megoldást, lehetőleg a szállítótól függetlenül, ki lehet használni.

Ha történetesen standard termékek mellett döntünk, igen fontos szempont az egyes programok integrációs képessége. Különböző gyártótól való vásárlások esetén olyan illesztési problémák léphetnek fel, amelyek egy vállalat életén belül adatok redundanciájához vezetnek, azáltal, hogy a belső információk hálózatban elkülönült szigetek jönnek létre. Ezt megelőzendő számos felhasználó a „mindent egy kézbe” elvet részesíti előnyben.

Turbo Pascal tud OOP-ül

Hamarosan megjelenik a Turbo Pascal legújabb, 6.0-ás változata, amelyet beépített assemblerrel kínálnak majd, s így a felhasználók ún. in-line programokat írhatnak anélkül, hogy a Turbo Assemblerhez kellene fordulniuk. A tárgyorientált (OOP) programozó parancsokláncok egyaránt támogatják a „privát” adatokat és eljárásokat. A betájesztés során kiderült, hogy a 6.0 majdnem teljesen kompatibilis a régebbi verziókkal. Bővültek a hibakeresési lehetőségek is: most a korábbinál több modult lehet egyidejűleg javítani. A Programmer's Platform fejlesztési környezet között találunk egértámasztást, több ablakkezelést, clipboardot és hypertext alapú help funkciókat, projektmenedzser programot, valamint ún. multifile szerkesztőt.

A Turbo Pascal 6.0 néhány korábban megzörtült kulcszórt utasításként újradefiniál, így a fejlesztők ezeket változóként használhatják.

Gates-féle barométer

Bill Gates, (Microsoft), aki újabban állandóan híret tesz nyilatkozataiban arról, mennyire fontos partner az IBM, legutóbb a kaliforniai Palo Alto-ban 600 műszaki szakember előtt tartott előadást a szoftver-fejlesztés jövőjéről. A Software Entrepreneurs Forum rendezvényén Gates négy alapvető fejlesztési területet említett, ahol lényeges változások várhatók az elkövetkező öt évben.

1. **Információintegrálás**. Gates szerint jelentősen hajlamosak vagyunk a számítógépek eszköz aspektusára koncentrálni – a gép műszaki jellemzőire, az alkalmazási szoftverre, a rendszer komponenseire – s a gép kezelte információkat elsősorban kezeljük. A változás azt jelenti, hogy az operációs rendszert nem adatállományok, hanem objektumok köré rendezzük. A jövőben a szoftver más fog jelenteni, mint ma. Dokumentumokkal fogunk dolgozni, mindegyikkel úgy, ahogy a leginkább megfelel.

Az integrált, könnyen alkalmazható, univerzális hálózatok fejlesztése azt jelenti, hogy a felhasználók elektronikus postán keresztül kommunikálni tudnak egymással, ami sokkal gazdagabb, mint a hagyományos szöveges postal rendszerek.

Néhány éven belül objektumokat, hangos üzeneteket, sőt videoklipeket tudunk egymásnak küldeni, ezenkívül hozzáférhetünk a vállalati adatokhoz, valamint egymás adatállományaihoz transzparens és könnyen alkalmazható módon.

2. **Kézirás-felismerés**. A Microsoft bemutatta a Windows II nevű változatát, amelynek szállítása 1991-re várható. A kézírás felismerés lényege nem annyira az, hogy írászköz segítségével tudunk adatokat bevitni, hanem az, hogy ily módon megvalósulhat a felhasználó és a számítógép közötti kölcsönhatás. Jelenleg a kommunikáció kiindulópontja az egér: a felhasználó az egérrel kommunikál, az egér pedig a géppel. Téli alkalmazásokkor közvetlen kapcsolat jön létre a felhasználó és a gép között.

3. **Multimédia-technológia**. 8 bites videólehetőség (ami azt jelenti, hogy elegendő szín és felbontás áll rendelkezésre fénykép minőségű kép monitoron való megjelenítéséhez), digitális felidőzítés (amnek segítségével szintetizálni lehet emberi beszédet és egyéb hangokat), írható/olvasható optikai tároló (ami lehetővé teszi a felhasználó számára, hogy nagyméretű hang- és videóállományokat tároljon a hagyományos tárolóeszközökön) – mindez együttesen jelenti a multimédiát.

4. **Tárgyorientáció**. Ha a multimédia nehezen meghatározható fogalom, úgy a tárgyorientációról azt kell mondani, hogy még a szótárban sem szerepel. Gates úgy definiálta a tárgyorientációt, hogy az lehetővé teszi az adatállomány koncepció kiküszöbölését (ami lényegében csak egy mesterséges számítógépes fogalom), valamint beépített funkcióit jelent arra, hogy a felhasználó programnyelvi ismeretek nélkül is programozni tudja számítógépét. A felsorolt lehetőségek a PC-k használatát a korábbinál sokkal könnyebbé, sokkal élvezetesebbé teszik majd.

Jön a dBASE Compiler?

Az Ashton-Tate fejlesztőknek rendezett konferenciáján a szakemberek először találkozhattak a dBASE IV Compilerrel, valamint a különböző platformok számára tervezett dBASE IV változatokkal.

Az újonnan támogatott rendszerek között találjuk a Sun munkaállomásokat, az Intel CPU-kon futó SCO Unixot, a VAX VMS-t, valamint a Macintosh futatható verzióját.

A fejlesztők elégedetten nyilatkoztak a bővítésekről, különösen a programkód átvitelének lehetőségéről egyik környezetből a másikba. Hasonló változást értett a dBASE IV fordító is. Az eredetileg 1988-ban bejelentett terméknek most végzik a bétatesztelését. Néhány fejlesztő a fordító teljesen új architektúráját dicsérte, mások azt emelték ki, hogy alkalmazásával lehetővé válik valamennyi Clipper „add-on” könyvtár beépítése az alkalmazásokba. „Olyan gyors, mint a C és olyan egyszerű, mint a dBASE” – vélekedett egy szakértő. Bemutatták a Professional Compilerre tervezett API (Applications Programming Interface) is, amelynek segítségével különféle funkciókat (grafika, egértámogatás stb.) lehet beépíteni a dBASE-zel készített és a Professional Compilerrel fordított alkalmazásokba. Az Ashton-Tate-hez közel álló források szerint, a szállítások a jövő év tavaszán kezdődhetnek meg.

„Európai” számvitel

A TopSoft Kft.-t (1025 Budapest, Vend utca 3.; 115-6516) 1990-ben azok a szoftverfejlesztők alapították, akik a Dataplannál forgalmazott és máig több mint 200 referenciával rendelkező – Profit (főkönyv és folyószámla), Credit (pénzügyi nyilvántartás), Bér (bérszámfejtés, adóelszámolás), Conti (számlázás), Likvi (számla-likvidáció) és Napló (naplótőkönyv) – PC-s ügyviteli programcsomagok szerzői.

Az Egységes Számviteli Rendszer elnevezést kapott, 6 programból álló rendszerre a teljes jogutódlás és a fő forgalmazói jogot a továbbiakban a TopSoft bírta, de a közeljövőben más viszonteladók is várhatók. A programrendszer a készülő és az európai normákkal teljesen konform új számviteli tevékenységek szerinti működésre készült fel.

A kft. a Compfairen vagy azt követően vásárolt termékekre ingyenes követést ad abban az értelemben, hogy a törvények megjelenésekor (l) általában kicserélik a csomagokat az „európai” változatokra.

Egyébként a TopSoft célja komplett, korszerű, kulcsra-kész, a felhasználó igényeit is figyelembe vevő rendszer telepítése a szükséges hardvereszközökkel együtt. Ennek érdekében a PC-k szállítására együttműködési megállapodást kötöttek a Controllal, mert mint Novák Irma kereskedelmi igazgató mondta: „Szerintünk ma a Controll a legprofitibb hardveres cég”.

Client/server és Paradox

Az SQL Linkkel kiegészített Paradox 3.5 jelű változat lehetőséget biztosít SQL adatbázis-kezelő szolgáltató-állomásokhoz transzparens módon való csatlakozásra. Az SQL Link a server típusától függően automatikusan üzembe helyezi önmagát. A termék kompatibilis az IBM OS/2 Extended Editionnel, a Microsoft SQL Serverrel és az Oracle-val. A fejlesztők azt ígérik, egy későbbi időpontban a Digital Equipment RDB/VMS környezethez is hozzáigazítják a „szuper” Paradoxot, mely már most tartalmazza a Turbo Drive programot, amely felhasználója a 80286, 1386, 1486-os processzorok védett üzemmodját és 16 Mb-ig tudja a tárat címezni. A PAL-t (Paradox Application Language) is kiterjesztették az SQL funkciókra, lehetővé téve SQL eljárások beépítését a PAL-ba, közös változókkal. Újabb fejlesztési lehetőségek is rendelkezésre állnak, így például számítások elvégzése jelentésekben vagy táblázatokban.

Az amerikai Performance Computing tanácsadó cég elnöke szerint a Paradox 3.5/SQL Link ötvözi a használat egyszerűségét, az SQL alatti interaktív fejlesztési munka minden lehetőségével. A korlátozások leginkább a PAL nyelvben mutatkoznak meg: a programcsomag néhány parancsot vagy funkciót nem teljesen hagyományos módon használ, továbbá néhány olyan funkciót is megvalósít, amelyeket az SQL Server nem ismer, s ez nehezíti a programok esetleges átvitelét az SQL Serverre.

Nyugati normák szerint

Hazánkban a számviteli rend közeljövőben várható reformja a külföldi szoftveres cégek figyelmét is felkelti. Így van ez a svájci simultan szervezési intézet bécsi leányvállalatánál is (Simultan EDV-Software A-1010 Wien, Gonzagagasse 9.; 43-1-533-7123). Arról kaptunk hírt, hogy a fejlesztők jelenleg állítják össze a cég eddig közel 10 ország 1000 vállalatánál bevezetett DIALOG C integrált pénzügyi, számviteli és kereskedelmi programrendszerének magyar nyelvű változatát. A fejlesztők abban bíznak, hogy az európai piacgazdálkodás által megkövetelt információkat és ellenőrzési módszerek alkalmazását biztosító PC-s programcsomagjuk nálunk is teljes mértékben megfelel majd a várható igényeknek. A DIALOG C egyébként 3 modulból áll: pénzügy-számvitel (szállítók és vevők folyószámlája); megrendelés (raktár, számlázás, áruforgalom, statisztika); szerkesztés (szövegfelgöngyölítés, listaszervezés, adatformátum-kialakítás). Az első két modul teljesen önállóan, egymástól függetlenül is használható. A rendszer egyéb programok illesztését is lehetővé teszi. Erőforrásigény: 286/386/486-os PC; 512 kb-ig RAM szabad munkaterület, min. 20 Mb-ot keménylemez tárolóterület, floppy, képernyő, nyomtató, MS/PC-DOS 3.3 vagy OS/2 1.0 vagy UNIX/Xenix.

Magyarrá vált a Textline 5?

A hamburgi PESZTO Software & Marketing és a budapesti BIMEX Printronika (régi nevén Pritex) által alapított kft., a Printronika forgalmazza a szintén hamburgi CCS vállalat hardver- és szoftvertermékeit, köztük a Textline 5 professzionális PC-s kiadványszerkesztő programot. A kiadványok előállítására alkalmas szoftver funkcionálisan három fő részből – szedő-, grafikus és tördelőmodulból – áll. A tipográfiai parancsok segítségével – tetszőleges szélességű, sorkizárt és végtelen hosszú hasáb formájában – szövegek alakíthatók ki.

Külső – pl. a BIMEX által forgalmazott CONTEX-ből – importált szövegek is feldolgozhatók a tipográfiai parancsok segítségével. A grafikai modul TIFF és EPS formátumú grafikák, illetve saját formátumú grafikák feldolgozására, létrehozására alkalmas. A program erőssége a tördelőmodul: ez tetszőleges nagyítást, kicsinyítést megvalósító 3 x 3 m-es montírasztalt és egy ugyanekkora gyűjtőasztalt modellező képernyő segítségével dolgozik. Összesen 26 törzsoldal definiálható; ezek bármikor rugalmasan cserélhetők. A feldolgozandó anyag folyamatos szöveg, sorkizárt hasáb, valamint tördelt oldal formájában egyaránt kinyomtatható. A Textline különlegessége a teljesen automatikus programozott tördelés. Ebben az üzemmódban a folyamatosan szedett szöveget a gép az adott instrukciók – hely, hasábszám, és szélesség stb. – alapján optimálisan helyezi el az adott oldalfeleleten. A program kifélt teljesen nyitott; saját programok – pl. tördelőrutinok – írhatók hozzá PASCAL jellegű nyelven. Korlátlan számú makró írható a programhoz, ún. makrókönyvtár hozható létre. A makrók nem kötődnek törzsoldalakhoz.

A rendszer szinte minden tipográfiai manipulációt meg tud valósítani (alávágás, keskenyítés, elforgatás stb.). Különlegessége, hogy az ékezetek is szerkeszthetők. Technikai raszterek 1 százalékos lépésekben adhatók meg, illetve folyamatos raszterátmenet definiálható. A szoftver nyolcszintű felületátalakításra nyújt lehetőséget háttérkitöltéssel is. Képkörülforgatás a jelenlegi 5.02-es verzióval csak manuális tördeléssel valósítható meg; a gyártó ígérete szerint a szeptemberben megjelent Textline 5.03 verzió már ezt a korlátozást is feloldja.

A program menü-, parancs- és egérvezérléssel egyaránt kezelhető. A szavak magyar nyelvtan szerinti elválasztását algoritmussal oldja meg, amelyet kivétel-szótár egészít ki. Minden parancs és hibajelzés magyar, kezelését magyar nyelvű leírás is segíti. A hibajelzés értelmezése meglehetősen körülményes.

A Textline 5-öt a Printronika csak komplett hardver-szoftver együttesként forgalmazza. Ára – 20/25 MH-zes AT alapgéppel, koprocesszorral, 4 Mb-át RAM-mal, 80 Mb-át gyorswinchesterrel, 29 inches monitorral és 113 gombos magyar billentyűzettel – 1,1 millió forint (+ ÁFA). Hazánkban a Figyelő című hetilap alkalmazza (tel.: 176-2147). Ezenkívül a Könyvüpari Műszaki Főiskolán és a Tótfalusi Kiss Miklós Nyomdaipari Szakközép- és Szakmunkásképző Iskolában telepítettek egy-egy rendszert oktatási célból.

Forma 1 a rajzban

A Corel Draw első verzióját a tavalyi CeBIT kiállításon mutatták be először (1.0). Rövid egyéves élete alatt már két továbbfejlesztett változata jelent meg (1.1 és most 1.2). Ez évre ígérik az OS/2 verziót is. A program-csomag egyik legnagyobb erőssége (a grafika mellett) a szöveg megjelenítés, ugyanis 35 különböző betűcsalád 100 típusát ismeri. A karakterek nagysága 0,7 és 1251,0 pont között 0,1-enként állítható. A másik érdekessége a kb. 11 000 előre elkészített grafika, amelyből néhányat a programhoz is mellékelnek.

Nézzük, melyek az újdonságok a Corel Draw 1.2 változatában.

◆ Az új 1.2 változat már nemcsak a Windows 2.01, hanem a 3.0 alatt is bármely üzemmódban problémamentesen működik.

◆ Saját PostScript nyomtatóvezérlője optimalizálja a nyomtatáshoz szükséges időt.

◆ Eddig is példaszerű dokumentációja – kézikönyv, video-oktatóprogram, rövid áttekintő stb. – tovább bővült a Corel Trace és a WFN BOSS leírásával és egy műszaki kézikönyvvel.

◆ A Corel Trace egy önálló Windows-alkalmazás, amelynek segítségével TIFF és PCX grafikus formátumok EPS vektorgrafikussá alakíthatók át.

◆ A WFN BOSS karakterkonverter új változata már képes beolvasni az Apple Macintosh betűfajtaát is.

◆ A közbenső tár – amennyiben csak a Corel Draw-t használják – már több mint 64 kb-át lehet. Ez megkönnyíti a Corel-grafikák közötti képelemcserét.

◆ Támogatja a GEM, a DXF, a HPGL és a PICT grafikus formátumok beolvasását.

◆ Az adatátadás GEM, DXF, WPG, Video, HPGL, PICT, AI és EPS formátumokban lehetséges.

DTP az Axistól

Az Axis Kft.-t (Székesfehérvár, Tánácsics M. u. 2.; 22/14-461) 21 magánzemély és az Albacomp Kisszövetkezet alapította. Fő tevékenysége a szoftverfejlesztés és külföldi szoftverek honosítása. Már elkészült, s mintegy 15 helyen működik (pl. SZÜV, PKI, oktatási intézmények) a svájci Logitech cég Finesse DTP programcsomagjának magyar változata, amely ugyan kevesebbet tud a Venturánál, ám ára csak 40 ezer Ft.

Az SZKI Recognita Rt.-vel karöltve forgalmazzák, szórólapok, prospektusok, műszaki dokumentációk elkészítéséhez ajánlják. Lapulással és minőségi egérrel együtt 74 ezer forintért kínálják, de még további árcsökkentés várható.

Jelenleg 5-féle törcsomaggal kapható, várható, hogy a magyar ábcéhez további kiegészítő betűcsomagok készülnek.

Választékváltás – új hazai programok

Táblázatunkban az egyéb újdonságok mellett folytatjuk az 1990-ben alakult és szoftverfejlesztéssel is foglalkozó új cégek által forgalmazott szoftverek, valamint a XIII. Miskolci Ipari Kiállításon és Vásáron, az OMÉK-on és az őszi BNV-n bemutatott termékek felsorolását. Első alkalommal köszöntjük a CompuDoc Számítástechnikai Gmk-t (4032 Debrecen, Tessedik Sámuel utca 120.), az

Innova Manager Kft.-t (3532 Miskolc, Győri Kapu utca 114/C.), az Optimum-Junior Számítástechnikai Szolgáltató Kft.-t (8000 Székesfehérvár, Mancz János utca 4/A.; 06-22-14665), a Pannónia Innováció Rt.-t (7601 Pécs, Pf.: 339.; 06-72-33144), az Új Algoritmus Kft.-t (1039 Budapest, Csaba utca 19.) és a TenSoft Kft.-t (7102 Szekszárd, Pf.: 538.; 06-74-16611).

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó (telefon)	Hardver	Ár (EFT, ÁFA nélkül)
Adatbáziskezelés	Több dBASE típusú adatbázis egyidejű időoptimalizált feltételekkel ellátott lekérdező rendszere		CompuDoc Gmk	XT/AT/ LAN	95,0
Bank	Vállalati mérlegelődolgozás	MÉRLEG	Banksoft (112-5411)	AT/VAX	/ ¹
	Napi bankpozíció	NAPIPOZ	Banksoft	Bull	/ ¹
Bér- és munkaügy	Bér- és munkaügyi program mezőgazdasági üzemek számára	BERTA	KAE Számítóközpont (11-299)	XT/AT	180,0
	Bér- és munkaügyi rendszer mezőgazdasági üzemek és iparvállalatok számára		Agrosystem Kft.	XT/AT/ LAN	200,0
	Munkaügyi és bérszámfejtő rendszer	juniBÉR	Optimum-Junior Kft. (06-22-14665)	AT	44-93
CAD/CAM	GLEDA interfész termelésirányítási rendszerekhez	GL TIR	ITC AMT Kft. (252-3444)	XT/AT	38,0
	GLEDA interfész AutoCAD-hoz	GLEDA-CAD	ITC AMT Kft.	XT/AT	100,0
	Esztergalközpontok programozása, művelettervezés	GTIPROG-EC	ITC AMT Kft.	XT/AT	300,0 ²
	GTIPROG interfész AutoCAD-hoz	GTIPROG-CAD	ITC AMT Kft.	XT/AT	100,0
	NC-CNC lyukasztó-kivágógépek, lemezmegmunkáló központok programozása	GTI PROG/LM	ITC AMT Kft.	XT/AT	300,0 ²
	Felületkezelősor kiszolgáló rendszerének számítógépes tervezése	TAKI	NME Váll. Iroda (06-46-65111)	XT/AT	40,0
	Tűzálló anyagok gyártási technológiájának robotizálása	TŰZÁLLÓ	NME Váll. Iroda	XT/AT	100,0
Egészségügy	Portálrobotos munkahelyi kiszolgálás tervezése	PORTROB	NME Váll. Iroda	XT/AT	200,0
	Lemezmegmunkáló gyártórendszer anyagáramlásának szimulációja	LEM	NME Váll. Iroda	XT/AT	100,0
	Integrált kórházi információs rendszer	KIR	CompuDoc Gmk	XT/AT/ LAN	900,0 ³
	Laboratóriumi és bakteriológiai rendszer	NETLAB	CompuDoc Gmk	XT/AT/ LAN	200,0 ³
Épületgépészet	Művese- információs és -optimalizáló rendszer	COMPUREN	CompuDoc Gmk	XT/AT/ LAN	95,0 ³
	Radiátorméretezés	RADIÁTOR	ProCAD Kft. (118-7900)	XT/AT	17,5
Jog	Légtechnikai berendezések méretzése	LÉGTECHNIKA	ProCAD Kft.	XT/AT	34,5
	Munkajogi, pénzügyi, munkaügyi és gazdasági társaságokra vonatkozó jogszabálygyűjtemény	JOG	Innova Manager Kft.	XT/AT/ LAN	50,0 ⁴
Kereskedelem	Árkarbantartó rendszer		ÉGSZI-SZINVA (06-46-15291)	XT/AT	120,0

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó (telefon)	Hardver	Ár (EFT, ÁFA nélkül)
Készletgazdálkodás	Készletgazdálkodási rendszer költségvetési intézmények részére	KÉSZLET	Új Algoritmus Kft.	AT	240,0
Könyvelés	Vállalkozások naplótökönyv és pénztárkönyv vezetése, előírt analitikák készítése		TenSoft Kft. (06-74-16611)	XT/AT	40,0
	Jogi személyiséggel rendelkező társas vállalkozások egyszerűsített kettős könyvelése		TenSoft Kft.	XT/AT	49,0 ¹
	Főkönyvi könyvelési rendszer	juniFŐK	Optimum-Junior Kft.	AT	0 ⁴ -45
	Egyszerűsített kettős könyvelés	KÖNYVEL	Innova Manager Kft.	XT/AT/ LAN	99,0 ⁷
Mezőgazdaság	Tápanyag-utánpótlási rendszer 14 szántóföldi növényre	AGROPAN	Pannónia Innováció Rt. (06-72-33144)	C-64	29,0
	Gyomirtási programcsomagok, terményekre	HERBIPAN	Pannónia Innováció Rt.	C-64	16-24 ⁸
	Növényvédelmi szaktanácsadó fűszer- és étkezési paprikához	CASPI-PAN	Pannónia Innováció Rt.	C-64	9,5
	Növényvédőszer engedélyokirat-gyűjteménye	PAN-PESZTI	Pannónia Innováció Rt.	XT/AT	49,0
Nyilvántartás	Mennyiségi anyagnyilvántartásra kötelezett vállalkozások részére	ANYAGNYILVÁNTARTÁS	TenSoft Kft.	XT/AT	20,0
	Kereskedelmi vállalkozások készletnyilvántartása, számlakészítés, pénzügyi teljesítés figyelése és vevő-szállító nyilvántartás		TenSoft Kft.	XT/AT	50,0 ⁹
	Anyagkönyvelés vállalatok részére	ANYAG-KÖNYVELÉS	TenSoft Kft.	XT/AT	80,0
	Anyagkönyvelési és nyilvántartási rendszer		Dataplan (180-3511)	XT/AT	/
	Készletnyilvántartó programcsomag		Mikroszerviz (183-6903)	XT/AT	/
	Raktári készletnyilvántartás, analitikus anyagkönyvelés	KISANYAG	ÉGSZI-Szirva	XT/AT	200,0
	Nyomdajari információs rendszer	NYIR	ÉGSZI-Szirva	XT/AT	/ ¹⁰
	Készletgazdálkodási rendszer mezőgazdasági vállalatok számára		Agrosystem Kft.	XT/AT/ LAN	200,0
	Állóeszköz-nyilvántartási és elszámolási rendszer		KAE Számítóközpont	XT/AT	/ ¹¹
	Számlakészítő és nyilvántartó rendszer	juniSZÁM	Optimum-Junior Kft.	AT	25-45
	Készletnyilvántartó és anyagkönyvelési rendszer	juniRAK	Optimum-Junior Kft.	AT	38-92
Pénzügy	Folyószámla- és pénzügyi rendszer	juniPÉNZ	Optimum-Junior Kft.	AT	29-57
	Banki elszámolástervezés	VELFO	Bankssoft Kft.	XT/AT	/ ¹
	Pénzügyi rendszer költségvetési intézményeknek	KORFOK	Új Algoritmus Kft.	AT	260,0
	Folyószámla- és ÁFA nyilvántartás, számla és inkasszó-nyomatása és számlakérdés	SZÁMLASUM	Innova Manager Kft.	XT/AT/ LAN	80,0
Számítástechnika	Távoll, magyar karakterkészleteket támogató emulátor PC és GUTS közötti adatátvitel	B3275PY	Számlak-Softec Kft. (135-4944)	IBM/370, 43xx, XT/AT	50,0 ¹²
	Számítógép-üzemeltetés	Operátori tevékenységek egyszerűsítése	MPF	Számlak-Softec Kft.	IBM/370, 43xx
Karbantartási rendszer		OSKARB	Számlak-Softec Kft.	IBM/370, 43xx	150,0 ¹⁴
Többgépes környezetben állományszintű adatvédelem		MSRS	Számlak-Softec Kft.	IBM/370, 43xx	300,0

Megjegyzések: 1 - Az ár költésesség függvénye; 2 - Plusz 100-150 EFT posztprocesszoronként; 3 - Az ár a kiépítettség és az egyedi igények függvénye; 4 - Feltöltött jogszabálytervezéssel kerül átadásra, az aktualizálástól a vevő gondoskodik; 5 - 1 felhasználó esetén, több felhasználóra 60 EFT; 6 - A juniBÉR, a juniRAK, a juniSZÁM és juniPÉNZ együttes vásárlása esetén ingyen kapja a vevő; 7 - A program 6 modulból áll, teljes könyvelést tesz lehetővé; 8 - Búza, kukorica, napraforgó, szója és cukorrépa; 9 - Irányár; 10 - Árazás alatt; 11 - Ár kiépítettség függvénye, földnyilvántartásra is lehetőségét biztosít; 12 - 1 PC-re, 10 PC-re 200 EFT; 13 - Komponenseként is kapható; 14 - GUTS függő; / - Nincs adat.

Mit ér a BASIC, ha profi?

A Microsoft tavaly ősszel mutatta be a BASIC PDS (Professional Development System) 7.0-ás verzióját, megcélolva ezzel a professzionális nyelvek iránti egyre növekvő igényt. Az irányzat helyességét a BASIC területén elért, az előző évihez képest 50 százalékos forgalomnövekedés igazolja. Úgy tűnik, a Microsoft következetesen folytatja ezt a koncepciót, ugyanis nemrégiben megjelentette a 7.1-es változatot. A 7.1 a programozói munkapad, amely a szerkesztő, a forrásprogram-olvasó és a nyomkövető új verziója mellett interaktív, helyzetorientált segítőfunkcióit is tartalmaz. Ez utóbbi a Quick onlinecsaládot már korábban népszerűvé tette. Ez az *online Help mintegy 2500 oldal szöveget foglal magában.*

Az új BASIC-ben az ISAM (Index Sequential Access Method) adatfeldolgozást jelentősen továbbfejlesztették. A *végrehajtási sebességet a 7.0-hoz képest 60 (!) százalékkal növelték.* A fejlesztők így már a terjedelmesebb adatbázisokat használó, OS/2 alatt is futó, ügyviteli alkalmazási programok kidolgozására is vállalkozhatnak. Az integrált fejlesztőkörnyezet menüvezérelt, párbeszéd-orientált és billentyűzetről vagy egérről egyaránt kezelhető. A Microsoft C PDS-sel való kompatibilitás lehetővé teszi, hogy a programozó egyidejűleg BASIC-ben és C-ben is dolgozhasson. A rendszer ugyanis a különböző forrásnyelveket automatikusan felismeri és ennek megfelelően fordítja. További verziójához BASIC PDS 7.1-es interfész is szállítanak, aminek segítségével SQL alkalmazások közvetlenül BASIC-ben is megírhatók. (További érdeklődés esetén javasoljuk felkeresni a Novotradet vagy a Számalkot.)

OS/2 light?

Válaszul a felhasználók azon panaszaira, miszerint az OS/2 „túl nagy”, az IBM megkezdte az operációs rendszer 16 bites változatának bétatesztelését. Az új változat körülbelül 1 Mbájttal fogja csökkenteni a társzükségletet, s ennek következtében egy olyan alkalmazási program, mint amilyen az 1–2–3/G 3-4 Mbajt RAM-mal működtethető lesz. További változást jelent, hogy az operációs rendszer 20–25 százalékkal lesz gyorsabb a tárgyományos beállításokban (setup) az OS/2 1.2-höz képest, winchesterigénye pedig 10 Mbajt körülül lesz. A 32 bites OS/2 2.0 verzióhoz hasonlóan támogatni fogja a skálázható PostScript betűkészleteket. A piaci elemzők nem lelkésednek túlságosan az IBM legfrissebb tervéért. Véleményük szerint egy újabb OS/2 variáns bevezetése csak tovább növeli a kérdés körüli zavart. A Microsoft OS/2 termékmenedzsere is feleslegesnek tartja a 16 bites terméket, és nem csatlakozik a fejlesztéshez. Külön úton járva, a Microsoft az OS/2 egy 2 Mbajtos verziójának megjelentetésére készül. Néhányan a legnagyobb szoftveres cégek közül, például a Lotus, a Micrograf, a Borland, máris támogatásáról biztosította

az OS/2 1.3-at. A 16 bites verzió körül lehetnek nézeteltérések az IBM és a Microsoft között, hosszú távon azonban mindkét cég reményeit az OS/2 32 bites verziójába, a 2.0-ba helyezi. Az IBM OS/2 2.0 várhatóan az ideén megjelenik, míg a Microsoft 32 bites OS/2-je 1991 előtt nem kerül a felhasználók elé.

Nebuló áll a hAuS-hoz

Eisenstadt után Budapesten is megindultak az IBM System/3x és az AS/400 rendszerek leendő felhasználói részére a szervezői és programozói tanfolyamok. A fővárosban az Intersoft Kisszövetkezet és a Villamos Szigetelő Művek (VSZM) által létrehozott Intersoft-hAuS/400 Kft. hirdette meg az oktatást. Az egy hét alatt a szervezők szemléltetéssel, géphasználati ismeretekkel, állományok létrehozásával és lekérdezésével, tesztlekkel és alapvető üzemeltetéssel ismerkednek. A kététes programozói kurzus tematikája az általános ismertető mellett a hagyományos és interaktív RPG nyelvet és a relációs adatbázis-kezeléshez kapcsolódó SQL-t tartalmazza. A tanfolyamok díja 6 ezer Ft/6/nap. A tananyagot és az oktatókat az Intersoft, míg a helyet és a gépet a VSZM biztosítja. A hAuS/400 Kft.-nél az érdeklődők rendelkezésére áll az a könyvtár, amelyből óránként 700 forintos géphasználati díjért kölcsönözhető az amerikai ATS cég Portable Classroom audiovizuális önképző oktatócsomagjai.

Hibák a NetWare-ben

A NetWare PC-s LAN operációs rendszer két újabb változatában is hibákra hívja fel a figyelmet több Novell-képviselő. A NetWare 286 Windows alatt futó verziójában a felhasználók gyakori – és minden figyelemzáró nélküli – rendszerhibákra panaszkodnak. **Mark Griffiths**, a Novell UK marketingmenedzsere szerint a probléma megelőzhető egy úgynevezett „share file option” specifikálásával az alkalmazási program betöltésekor.

A másik gond a 386-os NetWare 3.1 verzióban megvalósított „file locking” eljárás alkalmazása során észlelhető. Ez főleg olyan alkalmazásokat érinthet, amelyeket a hálózati operációs rendszer korábbi változatai számára írtak: a 3.1 sok esetben nem ismeri fel az ilyen programokat. A NetWare 286 és a NetWare 386 3.0 verziókban az alkalmazások még betöltés közben vissza tudnak nyúlni az olyan adatállományokhoz, amelyek már a 3. oldalról nyitva voltak. A 3.1-es kiadás meggátolja a nyílt adatállományokhoz való hozzáférést, és kiadja az „adatállomány nem található” jelszót. A szoftverfejlesztők számára is bosszúságot okozhat a 3.1 verzió: azoknál, hogy el kell kerülniük az operációs rendszer hibás kijelzését, programjaikat egy speciális kódsorral ki kell egészíteni. Ez jelzi, hogy csak olvasás közben szabad hozzáférni. A jelenség különösen Turbo Pascal programoknál okozhat gondot. A felsorolt hibákat időközben a Novell amerikai központja is elismerte.

Hatályos jog telefonon

A gyors tájékozódás érdekében hozta létre a Kerszov Kft. és a Napra-Forgó Kft. a JOGINFO, számítógépről telefonon elérhető jogi információs rendszert, amely két részből áll: jogszabály-nyilvántartóból és szövegtárból. Az különbözti meg a korábbi nyilvántartótól, hogy a budapesti központi 386-os AT-ről történő adatbázis-szolgáltatás közvetlen karakteres információtvárbővítést kínál. Október elsejétől állnak rendelkezésre a Cégjog, Polgári Törvénykönyv, Bírósági Végrehajtás, Illetékjog, Adójog, Munka Törvénykönyv és a hozzájuk kapcsolódó jogszabályok, valamint a társadalombiztosítással kapcsolatos rendelkezések. Előkészületben van a hatályos teljes joganyag, a Legfelső Bírósági irányelveknek, elvi döntéseknek és a fontosabb bírósági határozatoknak a feldolgozása. Aktualizálást a jogszabály közzétételét követő naptól biztosítanak. A szolgáltatók központja a budapesti főközpontból és két vidéki, debreceni és pécsi alközpontból áll. Az adatbázis ügy van kifejlesztve, hogy nagyszámú érdeklődés esetén az AT-n tárolt adatbázis könnyen bővíthető és átvihető legyen MicroVAX-ra. Az alközpontok MNPS-ös hibavédelemmel rendelkező modem segítségével érhető el, a szolgáltatás 1990-ben még ingyenes, utána havi max. 30 percért 12 000 forint az éves díj. Nem előfizetők napközben perkenként 50 forintért kérdezhetnek le adatokat. A csatlakozás díja 25 000 forint, de azok számára akik a Kerszovtól vették modemjüket – ingyenes.

Hány PESO a szolgáltatás?

Az OMÉK-kal egy időben több új szolgáltatást indított útjára a MŰSZI Paritás Vállalkozásfejlesztési Irodája (131-3549). A PESO (Pénzügyi Elemzési/Előrejelzési Szolgáltató Rendszer) olyan integrált szoftver, amellyel vállalkozás világbanki követelménynek megfelelő hitel-pályázatok összeállítását, világbanki mérleg elkészítését audítálással, a világbank által elfogadott mutatók szerinti mérlegkonverziót, tervvázlatok, valamint pénzügyi elemzések és a Spread pénzügyi modellező nyelven írt előrejelzések készítését. A PESO ezenkívül lehetőséget nyújt összehasonlító elemzések készítésére, likviditási, hatékonysági és jövedelmezőségi mutatók előrejelzésére és modellezésére. A számítások konzisztensek a nyugati bankokéval.

E szolgáltatáson kívül beruházásügyi és élelmi-szeripari vállalkozók részére mezőgazdaság, vagy tőkepótló hitelek elnyeréséhez komplett hitel-pályázatok elkészítését is vállalják, amelynek induló összege 200 ezer forint. Az aktuális világbanki és fejlesztési projekteket az érdeklődők a Paritás Világbanki Információs Rendszerben találhatják meg, amelyet a Földművelésügyi Minisztérium részére dolgoztak ki. Tartalmazza az FM hatáskörében megvalósuló összes világbanki projekt pénzügyi és szakmai információját.

Nem a tükör görbe!

A KSH legújabb számítástechnikai kiadványában (megjelenés előtt) tanulságos rangsort fedeztünk fel, arról, hogy 1989-ben a különböző gépkategóriák hazai alkalmazóinál mire használták a rendszereket. A gyakoriság rovat azt jelzi, hogy az összes válaszadó közül hányan használnák gépeket az illető alkalmazásra. Elsősorított a ranglista első húsz tétele. A kisgépeknel a tervezés a 24., a termelésirányítás a 25., az elemzés a 37., a nagygépeknel a termelésirányítás a 23., a tervezés a 28. helyen áll. (Csak a lista elejét közöljük.)

Alkalmazási rangsor

Kis- és mikrogépes			Nagygépes	
H	Gy	Megnevezés	Gy	Megnevezés
1.	1322	Főkönyvelés	148	Bérszámfejtés
2.	1172	Bérszámfejtés	89	Főkönyvelés
3.	567	Számlázás	70	Anyaggazdálkodás
4.	427	Munkaügyi-nyilvántartás	62	Munkaügyi-nyilvántartás
5.	402	Anyagkönyvelés	60	Készletgazdálkodás
6.	353	Pénzügyi-nyilvántartás	59	Adatfeldolgozás
7.	298	SZJA elszámolás	59	Állóeszköz-nyilvántartás
8.	285	Szövegszerkesztés	57	Anyagkönyvelés
9.	279	Állóeszköz-nyilvántartás	50	Számlázás
10.	261	Oktatás	43	Számvitel
11.	248	Ügyvitel	39	Utóalkalculáció
12.	234	Folyószámla-könyvelés	32	Fogyóeszköz-nyilvántartás
13.	229	Készletgazdálkodás	30	Statisztikai feldolgozás
14.	207	Számvitel	28	Ügyvitel
15.	205	ÁFA-nyilvántartás	26	SZJA-elszámolás
16.	188	Személyzeti-nyilvántartás	25	Folyószámla-könyvelés
17.	179	Anyaggazdálkodás	24	Áruforgalom
18.	175	Adatfeldolgozás	23	Oktatási feladatok
19.	138	Költségvetéskészítés	23	Pénzügyi-nyilvántartás
20.	137	Raktár-nyilvántartás	19	Anyagkészlet-nyilvántartás

Összes válaszadó: 2300

Összes válaszadó: 150

Megjegyzések: H – helyezés; Gy – gyakoriság

A Printronika importálja

A Norton Commanderhez hasonló szolgáltatású szerzőszoftver a Fernengel (BRD) cég HelpDir nevű PC-s felületkezelő programja, amelynek magyar változata elkészült, s kizárólagos jellelleg a Printronika Kft. (tel.: 176-2147) forgalmazza. Irányára 6000 forint (+ ÁFA), oktatási intézmények kedvezményt kaphatnak. Szöveges adatbázisok kezelésére alkalmas PC-s programcsomag a tBase. Előnye, hogy nem kötött struktúrára felépítendő, a szöveg szabadon írható be. A német Roland Michel cég közreműködött a magyar változat elkészítésében. Irányára: 10 000 forint (+ ÁFA). A Printronika kínálatában megtalálható az Egér nevű PC-s segédprogram (ára 1000 forint + ÁFA), amelynek segítségével bármely programhoz az egér használata hozzárendelhető, miközben 2 vagy 3 gombos szwad definiálás áll rendelkezésre.

VIRágzás német mintára

A rendszerváltás és az egységes Európához való közeledési törekvéseink egyenes következménye egy olyan komplex vállalati információs rendszer (VIR) kifejlesztése, amely minden tekintetben kielégíti az EK követelményrendszerét.

Jól értesült körök szerint az ügyviteli menete a német rendszerhez fog közelíteni, ezért az Intersoft Kiszervezet és a müncheni R+S Software-Vertriebs GmbH létrehozta az Intersoft R+S vegyes vállalatot. Az új cég az AS/400-asra kifejlesztett VIR moduljait integrálja a hazai és az európai felhasználók igényei szerint. A minimális konfigurációból a teljesírányítás és a költségelszámolás az R+S, míg az árforgalmi, az álló- és fogyóeszköz-nyilvántartási, valamint a bér- és munkabérgyűjtő modul az Intersoft fejlesztése.

Két változatban dolgozzák ki AS/400-ra a könyvelési rendszert. 1991 nyarára ígrik az alapkiépítés elkészülését, valamint azt is, hogy a végösszeg 20 millió forint alatt maradjon. A későbbiekben további részegységek kifejlesztését is megkísérik.

PC-host adatszere

Az IBM szoftverújonsága lehetővé teszi az adatátvitelt személyi számítógépek és hostgép-alapú alkalmazások között. A Windows Connection 2.0 programcsomagot alkalmazással tették a Microsoft Windows környezetében való működésére.

A jelenlegi verzió az IBM 5250 terminál-emulációs programját is támogatja, biztosítva az IBM AS/400-as gépekkel a kommunikációt.

A korábbi verzió, amely IBM PC-ken vagy PS/2-eseken működhetett, Windows/286 3.1, illetve Windows/386 2.1 alatt futott, csak az IBM 3270 terminál-emulációs programok támogatták, és korlátozott kommunikációs lehetőségeket nyújtott PC-k és host-alkalmazások között.

A Windows Connection 2.0 újonságai között található az MS- Windows-ban használatos DDE (Dynamic Data Exchange) szabvány támogatása, ami lehetővé teszi, hogy az a felhasználó, aki valamilyen PC-s alkalmazást (pl. szövegfeldolgozó) futtat, az adatbevitellel párhuzamosan a hostgép adatbázisának aktualizálását is elvégezheti. Új lehetőség az is, hogy a PC-s és a host-alkalmazások között adatszere és -beragasztás (paste) is megvalósítható. Az adatoknak egy bizonyos része is kivágható egyik ablakból és "beragasztható" a másikba.

A Kék Óriás azt is bejelentette, hogy új szoftvere segítségével egyszerre több adatállomány vihető át a "gazda" számítógépre. A Windows Connection 2.0 egy tipikus alkalmazása esetén a hírelvél-készítő felhasználó, aki a PageMaker-t futtatja PC-jén, hozzáférhet és áthozhat különféle grafikákat a hostgép alkalmazási programból.

Dávid a Góliátok ellen

Egy kis kaliforniai cégnek, a GeoWorksnak sikerült az, amibe néhány nagy szoftverháznak beletört a bicskaja: kifejlesztett egy kisvállalkozóknak, illetve otthoni felhasználóknak szánt grafikus, párhuzamos végrehajtású (multitasking) környezetet, amely XT-n működhet.

A szeptemberben debütált GEOS (Graphic Environment Operating System) az OSF/Motif interfész engedélyes verzióján alapul, s olyan adatállomány-kezelővel (file manager) szerelték fel, amely lehetővé teszi a felhasználó számára, hogy ikonos megoldással indítson, nyomtasson vagy töröljön adatállományokat. Az egyszerű DOS alkalmazási programok az egész képernyőn futnak, és a GEOS-ra írt alkalmazások futtathatók egyidejűleg.

A tárgyorientált környezetet szövegfeldolgozóval, rajzprogrammal, kommunikációs szoftverrel és segédprogramokkal együtt forgalmazzák. A terméket ismerő szakemberek lelkesedéssel beszélnék a programcsomag kis méretéről és gyorsaságáról. A GEOS-nak azonban van egy nagy hátránya is, nevezetesen az, hogy pillanatnyilag nem támogatják független szoftverek. Eddig egyetlen szoftverfejlesztő cég sem kötelezte el magát a GEOS mellett, bár pletykák szerint, a Lotus fontolgatja a lépést. A GeoWorks illetékesei elmondták, termékükkel nem kívánják a Windowszal versenyezni, inkább annak kiegészítőjeként ajánlják terméküket.

Élvezethalmozó telefonhívó

Postai engedéllyel rendelkező IBM-kompatibilis PC-be dugható modemkártyából és egy programból álló telefonhívó rendszer forgalmazását kezdte meg az X Act Mikrotechnológiai Kft. (1021 Budapest, Vörös Hadsereg útja 8.; 176-1044). A Unicall 2.1 jelű termék segítségével *adott telefonszámokról könnyen kezelhető nyilvántartás vezethető, tetszőleges időpontokban (akár rendszeresen is) a megadott számokra a hívások automatikusan élvegeztetők.* A Unicall szolgáltatásai közé tartozik még, hogy több egyidejű hívás esetén körbetelefonálja a számokat, foglaltság, illetve vonalhiba esetén automatikusan újra tárcsáz; a sikeres hívás tényéről a képernyőn ad tájékoztatást azáltal, hogy egy ablakban megjelenül a hívott fél nevét és számát. A rendszer folyamatosan naplót vezet, amelyben az összes hívásról bejegyzést készít. A Unicall Novell NetWare hálózaton is alkalmazható, de csak azokon a munkaadó-lomásokon, amelyekhez csatlakoztatva van modem és telefonkészülék. Ilyenkor a háttérben futó program az egyéni nyilvántartások mellett az egész LAN-ra kiterjesztett közös telefonkönyvet is előállíthat.

Szűcs Pál, az X Act Szoftver Stúdió vezetője úgy tájékoztatott, hogy a Unicall 2.1 program és a kártya ára együttesen (ÁFA nélkül) 30 ezer forint.

A Recognita első Európában

Az OCR-piac kétharmadát jelentő Amerikában, a novemberi COMDEX-en vár az eddigi legnagyobb megmértetés a Recognita Plus 1.1 PC-s karakterfelismerő programra: ekkor mutatkozik be – a világon a legelső között – a szoftver MS Windows 3.0 alatti, a védelet üzemmódban is futó változata. Időközben európai első lett az SZKI Recognita Rt. terméke: *eddig összesen több mint 8 ezer darab talált vevőre ezen belül az 1.1 verzióból 1507 (a forgalmazás augusztusi kezdete óta).* Kisebbségi hibák: *a hazai piac az összes értékesítésnek még a 2 százalékát sem jelenti.* Bár a forgalmazók (hazai viszonteladó a Controll, a Rolifron, a Softinvest és Phyteas is) megpróbálnak integráltabb megoldást adni, még így is „csak” 150 eladást regisztráltak eddig idehaza. A Recognita Felhasználói Klub időközben 45 alkalmazóra bővült. „A hazai eladások növeléséhez ideje lenne letenni voksunkat valamelyik magyar szövegyszerkesztő mellett, s úgy is tovább növelni a magyarországi eladások komplexitását” – hallottuk az Rt. sajtótitkárától *Táti Benedek* igazgatótól, aki azt is elmondta, a mai Recognita még nem támogatja a Macintosh-t és a spelling-checker programokat. A Recognita Rt. ez évi forgalma várhatóan eléri a 150 millió forintot (közel négyszeres növekedés!), az egyetemek, kutatóintézetek vásárláskor továbbra is 50%-os kedvezményben részesülnek.

aPLUS a harmadik

Az aPLUS Informatikai és Műszaki Kft. (118-2255), mint a Microsoft közvetlen dealere az általa forgalmazott termékekhez telefonos tanácsadó szolgálat felállítását, folyamatos szoftverkövetést, magyar nyelvű kiegészítő programokat és az LSI-vel közösen szervezett oktatást ígér a Comfair után.

Árlistájukból tallózást közlünk: C PDS 44 000, Quick-Pascal 8500, Excel 44 000, Multiplan 17 000, Windows 3.0 13 000, Word for Windows 44 000 és Word (DOS) 39 000 forint. A Word (DOS) árában a CWI kiosztású magyar karakter-kiegészítés is benne van képernyőhöz és nyomtatóhoz, amely külön 13 000 forintba kerül. Továbbá elkészült az LSI és aPLUS közös gondozásában a magyar nyelvű Word kiegészítő.

Kit ki képvisel? V.

Őszi összeállításunk szerzője, hogy a Microsoftnak gyakorlatilag két új disztribútora van, a Novotrade és a megezünt Számalk-Menü Kft. utódja, a Számalk Interfész Számítástechnikai Bt, amely tiszta lappal indul. Folytatjuk azoknak a cégeknek a felsorolását, amelyeknek a Graphisoft a disztribútora és Macintosh-ra írt szoftvereket kínál.

Külföldi gyártó		Hazai gyártó	
Nevé	Termékei	Nevé (telefonszám)	Jog
Advantech (Tajvan)	összes	Selectrade (176-4800)	KD
Apple Computer (USA)	AUX Products HyperCard MacTerminal	Graphisoft (163-7386)	D
ASNA (USA)	összes	Interch-IBV KR (112-1647)	KD
CCS (BRD)	Textline	Printronka (176-2147)	KD
Corel Systems (Kanada)	Corel Draw	Realcomp (185-3873)	KT
DataViz (USA)	MacLink Plus MacLink PlusWang VS	Graphisoft	D
Digital Research (USA)	DR-DOS 3.41	Mikroszerviz (252-2888)	D
DMV Verlag (BRD)	ConText	Printronka Mikroszerviz (186-5386) Műszertechnika (147-6590)	KD KT KT
Ferngel (BRD)	HelpÖr	Printronka	KD
FoxSoftware ¹ (USA)	FoxBase 2.10 FoxGraph 1.0 FoxPro 1.0	Systronic (142-6766) Ring (186-8028)	KT KT
Leitaset (USA)	Ready, Set, Go!	Graphisoft	D
Logitech (CH)	Finesse 3.1	SZKI Recognita Rt. (135-1149) AXIS Kft. (06-22-14461) Videoton Computer (168-9631)	KD KT KT
Microsoft (USA)	összes ²	Novotrade ³ (111-2281) Számalk Interfész ⁴ (115-8090/257) aPlus ⁵ (118-2255)	D D KT
Palantir Software (USA)	WinFile; WinText; WinView	Graphisoft	D
Roland Michel (BRD)	iBase	Printronka	KD
Symantec (USA)	InfoBox/összes	Graphisoft	D
Talgrass Techno- logies (USA)	BaseTrack LightTrack	Ázsló- Microtrade (142-0176)	D
TOPS (USA)	TOPS/Macintosh	Graphisoft	D
WordPerfect ¹ (USA)	összes	Műszertechnika Realcomp	D KT

Megjegyzések: Jog – Jogosultság; KD – Kizárólagos magyarországi disztribútor; D – Disztribútor; KT – Kiskereskedelmi terjesztő jog (dealer); 1 – Korábbi összeállításunkhoz képest bővült a dealerok (KT) köre; 2 – Az operációs rendszerek kivételével; 3 – A leendő dealerokkal (Cedrus, Control, Softinvest) még tárgyalásokat folytatnak; 4 – A dealer linc tagjának nevét a Comfairben hozták nyilvánosságra; 5 – Közvetlen Microsoft dealer.

SQL és az adatbázisok Az SQL jelenleg csak a dBASE IV-ben, az RBASE-ben és az Oracle-ban található meg. A Borland Paradox 3.0 SQL verziója előkészületben van. Az Oracle 5.1B változatát csak angol nyelven és angol dokumentációval szállítják. A QBE lekérdező módszert a Paradox 3.0, a dBASE IV és az Oracle támogatja. A PC-s adatbázisok közötti adatcsere mindegyik terméknel problémamentesen megoldott. Az Oracle olyan fordított kint, amely lehetővé teszi dBASE III Plus programok SQL-re való fordítását. A Paradox 3.0 ügyviteli grafikai funkciókkal is rendelkezik. A dBASE Direct/36 programmal a dBASE III Plus adatok az IBM System/36-ba is beolvashatók. Az Oracle 5.1B az Oracle-Server szoftvertermékek keresztül mintegy százféle platformot képes kezelni. A jövőben várhatóan a dBASE IV és a Paradox is az SQL-Server-termékekhez csatlakozásigekkel fog rendelkezni.

MENÜfelszámolás A nagy részben import szoftverek forgalmazásával (is) foglalkozó Számalk MENU Kft. működését a tagok rendkívüli közgyűlése felüggesztette. Ugyanakkor határozatot született a társaság célbejegyzésének megszüntetésére és ezzel a kft. visszaható hatályú felszámolására.

Lotus bonanza A Release 3.0 cseckélye sikerét látva, a Lotus egy hét alatt két újdonsággal is előrukkolt: az 1-2-3 táblázatkezelő 3.1-es változatával, valamint egy upgrade-akcióval, amelynek értelmében a felhasználó, aki az 1-2-3 programcsoport közkirovényének eredeti címeidallal eljuttatta kiskerendőjéhez, megkapja a bővített verziót – kivánása szerint – a 2.2-höz vagy a 3.1-hez. A cég közeli tervei között szerepel a szintén kevesebb népszerű Freelance grafikus programcsomag OS/2-es változatának bővítése, valamint a Notes groupware környezet hálózati működésű verziójának kialakítása.

A Microsoft is beállt a sorba Rendes tagként csatlakozott az Open Software Foundation csoporthoz a Microsoft szoftverház is. A lépés előzménye, hogy az OSF azt fontolgatta, befűll a Microsoft Lan Managerének néhány elemét a DCE (Distributed Computing Environment) környezetbe. A Microsoft állítása szerint ez csatlakozásának legfőbb oka. Az OSF illetékesei ugyanakkor úgy ítélik meg, hogy az együttműködés sokkal szélesebb körű, amelynek eredményeképpen várható a Microsoft Windows és az OSF/Motif, az az Open Software Foundation felhasználói interfészének közeledése.

RDBMS-szállítók pácban I. A nagy relációs adatbázis-kezelő rendszerek (RDBMS) piacán tapasztalt lékezett növekedés első áldozatát szedte a CIM-re specializálódott Ask Computer Systems nevű amerikai cég, amely átveszi a szintén tengerentúli Ingres RDBM-gyártó céget, kereken 110 millió dollárért. A fűző után a vállalat a maga 400 millió dolláros mamutforgalmazásával a szoftverpiac nagyjai közé fog lezárkózni.

RDBMS-szállítók pácban II. Történelme során először volt kénytelen egy részvényenkénti 20 centes (átszámítva 27 millió dolláros) negyedévi veszteséget elkönyvelni Amerikában, a világ harmadik helyén álló szoftveres cég, az adatbázis-kezelőgyártó híres Oracle. Hatása: Gary D. Kennedy, az Oracle USA eddigi vezetője megy, Michael S. Fields, korábbi alelnök jön. A piac múltbeli téves értékelése következtében most egy sor „julgaztatás” hajtának végre a stratégiában. Ennek eredménye a Wall Street szakértői szerint egy konszolidált 15-20 százalékos évi növekedés lehet.

Az átlagember DTP-je Distribútorai szerződését kötött a Logitech-hel az SZKI Recognita Rt. (135-1149) a évlyi cég Finesse 3.1 kiadványszerkesztő programjának hazai forgalmazására. A Ventura teljesítményét kb. 75 százalékban előző, de annál egyszerűbb kezeléssel szoftver magyarul „beszél”, (i. a 10. oldalon külön cikkünket is.) Az 40 ezer forint (+ÁFA). A Finesse viszonteladói: Axis Számítástechnikai Kft. (8000 Székesfehérvár, Táncsics Mihály utca 2., 22-14461) és a Videoton Computer.

Bérszámfejtés Jelenleg több mint 30 vállalatnál működik üzemszerűen a Koginfor Computer Kft. (169-5146) Bérszámfejtési Rendszere, amelynek adaptálási-ajánlatai arra engednek következtetni, hogy bármely hazai vállalat bérszámfejtési igényét ki tudja elégíteni. Az alrendszer az a vállalat létszámától függően; 9000 Ft (50 alatt), 29 000 Ft (51-100), 99 000 Ft (101-200) ... 990 000 Ft (5001-10000 fő). A Kft. ingyenes benanntást és öt év rendszerkövetést biztosít.

Antibiotikum Október végén nemzetközi konferencia keretében mutatja be az SZKI Recognita Rt. azt az erősen tudományos jellegű képfeldolgozó programot, amely a gyógyszervegyészet terén az antibiotikum-vizsgálatok segítségét hivatalos (majd) szolgálja.

Támad a Microsoft Szeptembertől több csatornán, keresztül igyekezik tért hódítani a Microsoft a hazai piacra. Üzleti politikájukat az illogális felhasználókkal szembeni fellépésükkel is erősíteni kívánják. Többek között ez, és még más bejelentések is várhatók a Compair ideje alatt a vásárlásban, október 18-án.

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TÁJÉKOZTATÓJA

Kiadja
a Computerworld Informatika Kft.
1072 Budapest, Rákóczi út 16.

Levelem: 1536 Budapest, Pf. 386.
Telefon: 111-7917

Felolós kiadó: Futász Dezsdó
Felelős szerkesztő: Kovács Attila

Szerkesztő: Bajzsiné Malilász Judit,
Fejes Kálmán

Fordító: Ódor Gabriella

Olvasószerkesztő: Budai Tamás

Tervezőszervező: Saásné Szuk Judit

Szerkesztősegi titkár: Járm Istvánné

@ 1990. Computerworld Informatika Kft. (CWI)
Nyomás: Volánbusz-Háttér Kft.

Megjelenik évente tizenkétszer,
csak előfizetőknek.

Hireinket a legmegbízhatóbb
forrásokból merítjük és ellenőrzük.
A köteles gondosságunk ellenére
átvett téves értesüléseinkért
felelősséget nem vállalunk.

A CWI valamennyi kiadványából írásk
felhasználásához és másodközléshez,
valamint a kiadványok terjesztéséhez és
másolásához a kiadó engedélyre szükseges.
A CWI lapjaival, a Computerworld-Számítás-
technikával és a Mikrovilággal, valamint
tájékoztatóival: a Quickkel, a compuTRENDdel,
a SZOFTVERrel, az Editoppal a világ
legnagyobb számítástechnikai kiadója, az
IDG Communications céghez
kapcsolódik, amely harmincnál több
országban közel száz folyóiratot jelent meg.
Legfontosabb kiadványai a következők.
Egyesült Államok: Computerworld
InfoWorld, PC World, MacWorld, Run;
Franciaország: La Monde Informatique;
Japán: Computerworld Japan;
Kína: Népköztársaság: China
Computerworld;
Nagy-Britannia: PC Business World;
Német Szövetségi Köztársaság: Run,
Computerwoche, PC Woche, PC Welt;
Olaszország: Computerworld Italia.

HU ISSN 0238-0439